

Indholdet af første bind er fortrinsvis naturhistorisk og navnlig af zoologisk art, men rummer også en del stof fra et af overgangsområderne mellem naturhistorie og geografi, nemlig læren om de levende væseners livskår, økologien. Et vigtigt arbejdsfelt for disse studier er „Mols Laboratoriet“. Dette nye feltlaboratorium er indrettet på en stor og i naturmæssig henseende rigt varieret landejendom, hvis jordtilliggende og bygninger i alt væsentligt er blevet stillet til rådighed for videnskabeligt arbejde, og hvorfra man har lov at vente bemærkelsesværdige resultater. *Natura Jutlandica* giver i så henseende rige løfter.

Niels Nielsen.

Kåre Rodahl: Nytt land under vingerne. 148 s. 23×15 cm. Talrige tavler. Oslo 1948.

Rodahl har en ganske fornem stil. Han skriver let og præcist og giver en fortrinlig oversigt over forarbejdet til den danske Pearyland-ekspedition, samtidig med at han giver læseren et vist indtryk af de opgaver, forskningen søger at løse på Pearyland. Det er en smuk og god rejsebog. Billedstoffet er fremragende.

Niels Nielsen.

John Bartholomew: The regional Atlas. (28×21 cm), 160 kort-sider, 96 sider navneregister. The Geographical Institute. Edinburgh 1948. Tilsendt fra H. Hagerups Boghandel.

I nogle indledende bemærkninger giver professor Ogilvie i Edinburgh en kort, men anskuelig vejledning i benyttelsen af kort, specielt vedrørende sammenligning mellem de topografiske kort og specialkortene og prøver herved at opmuntre brugeren til ikke blot at finde en eller anden lokalitet, men også til geografisk syssel.

Og „The regional Atlas“ må siges at være ganske vel egnet til begge dele. Kortene er gengivet i forskellig målestok. Den største anvendte er som regel 1:1 mill., og derefter følger så 1:2 mill., 1:5 mill. o. s. v. lige til 1:50 mill. Udførelsen er præget af stor omhu, terraintegningen giver i grønne, brune og violette nuancer en omhyggelig opbygget højdeskala med en ret detailleret og overskuelig fremstilling af relieffet. Man har i stort omfang anvendt de nyeste kundskaber om topografiske forhold, som de sidste 20—25 år har bragt. Man har i så henseende, som naturligt er, støttet sig på de smukke traditioner angelsachsisk kortfremstilling gennem lange tider har opbygget, og som bl. a. udmærker sig ved, at man har bestræbt sig for at give en række kort, der på en gang er anvendelige som terrain- og som navnekort. Man kan ikke på denne

måde opnå en sådan rigdom på navne, der karakteriserer de to store tyske, de franske, italienske og delvis britiske håndatlas. Men man har dog fået et anseligt navnestof med, nemlig ca. 40.000. Til sammenligning tjener, at Andrees og Stiellers Handatlas indeholder ca. 2—300.000 navne (og et mindre atlas som Hagerups indeholder ca. 40.000 navne). Vigtigere end antallet er imidlertid udvælgelsen samt nøjagtigheden og konsekvensen i skrivemåde. På dette punkt synes det nye atlas at være af betydelig standard. Selv om sikkerhed på dette punkt først kan nås efter lang tids anvendelse, bør det siges, at det umiddelbare indtryk af nogle prøver går ud på, at udarbejderne har haft en endog meget heldig hånd, og at der er udvist stor omhu ved navnebehandlingen. Også valget af områder er foregået efter en nøje gennemtænkt plan, og ligeledes placering og udførelse af bikort i større målestok.

Navneregistret er opført på sædvanlig måde; men man har efter navnet med kursiv angivet navnet på den stat, i hvilken den pågældende lokalitet findes, og dette er en ypperlig ide, som betyder en væsentlig lettelse for brugeren. For en umiddelbar betragtning ville det måske synes rimeligt, at man burde tilstræbe at give et håndatlas det størst mulige navneindhold; men erfaringen viser, at det er vigtigere, at navneudvalet er foretaget med omhu, skønsomhed og nøjagtighed. Man opdager nemlig, at en stor del navnestof, som ældre håndatlas slæber rundt med, i virkeligheden er fuldkommen dødt for den almindelige bruger og derfor nærmest til besvær. Man bør derfor med visse mellemrum foretage en meget skarp revision eller eventuelt udarbejde et helt nyt grundlag for sådanne atlas. I det foreliggende tilfælde har man gjort det sidste, og så vidt man kan se af stikprøver og kortere tids anvendelse, har „The regional Atlas“ på dette punkt meget store fordele. Navnestoffet er tilstrækkelig stort, det er overordentlig velvalgt, og hele udførelsen af kortværket er så fortræffelig, at man roligt kan anbefale det til udstrakt anvendelse.

Niels Nielsen.

Tore Ouren og Axel Sömme: Varer og Veier i verdenshandelen i mellemkrigstiden. Oslo 1948. (Aschehoug). 224 sider.

Denne bog, der — som titlen oplyser — i hovedsagen er baseret på mellemkrigstidsmateriale, er blevet til på grundlag af det materiale, som professor ved Norges Handelshøyskole, dr. Axel Sömme, har samlet til forelæsninger i økonomisk geografi. Geografen, diplomhandelslærer Tore Ouren, der er assistent ved Norges Handelshøyskole, har bl. a. ved sin indsigt i botanik og kemi medvirket til